

Sireköpinge kyrka

Lunds stift

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

KRISTINA SIMONSSON, 2015-06-26

jais
arkitekter

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

—

Sireköpinge kyrka

Svalövbygdens pastorat, Rönnebergs kontrakt, Lunds stift
Sireköpinge socken, Sireköpinge 20:1, Svalöv kommun, Skåne län, Skåne

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Trakten kring Sireköpinge har varit bebodd sedan stenåldern. I kyrkans omgivning har man hittat flera forntida boplatser. Under den yngre stenåldern trängde bondelivet gradvis ut de äldre kulturerna, och skogsmarken omvandlades till bete och odling. Efter hand som socknar började etableras på 1100-talet byggdes flera kyrkor i närområdet. Medeltidens befolkningsökning gav förutsättningar till större bybildningar på slättbygden. Sireköpinge skilde dock ut sig som slättby genom att istället ha flera spridda ensamgårdar. Sireköpinge säteri, med anor från 1200-talet gränsar till kyrkan. Fram till 1547 var det en kungsgård men övergick då i adlig ägo. 1658 när Skåne blev svenskt var Sireköpinge säteri en av Danmarks största gårdar. 1677 försökte danska kungen återta Skåne och kriget härjade Sireköpinge. En kyrkby byggdes upp runt kyrkan. Vid skiftet i början av 1800-talet sprids gårdarna över landskapet.

Kyrkan är belägen inom fornlämning Sireköpinge 32:1, som utgörs av Sireköpinge gamla bytomt enligt 1757 års karta före skiftet.

Sireköpinge tillhör Svalöv kommun och ligger cirka sju kilometer väster om Svalöv. Närmsta tätort är Tågarp ett par kilometer bort. Omgivningarna består av ett kuperat jordbrukslandskap som kännetecknas av vidsträckta åkerfält, allékantade vägar och gles bebyggelse. I och med Sireköpinge säteri präglas jordbruket av stordrift.

Av kyrkbyn återstår några hus, bland dem Martina von Schwerins skolbyggnad från 1847, och nyare skola från 1931. Båda skolorna är byggda i rött tegel med trappstengavlar i medeltidsinspirerad stil. En ytterligare äldre skola ligger på andra sidan Råån. (Martina von Schwerin bodde på Sireköpinge säteri, var mycket litterärt intresserad och umgicks med Esaias Tegnér.)

Mot söder gränsar kyrkogården mot parken till Sireköpinge säteri. Mot öster går landsvägen med några kvarvarande gatehus, här finns också parkering och kyrkogårdsgrind. Mot norr och väster sluttar marken ner mot Råån.

Rååns dalgång är klassad som särskilt värdefull kulturmiljö av länsstyrelsen och som riksintresse M10.

Kyrkobyggnaden

Den nuvarande kyrkan började byggas på 1100-talet med kor och absid vilka fick kalkmålningar. Under 1200-talet uppfördes långhuset. På 1400-talet byggdes kyrkan på med ett lågt torn med samma höjd som långhuset med en spira av trä där klockorna hängdes. Kryssvalv välvdes över långhuset och kyrkan fick fler kalkmålningar. Sannolikt uppfördes nu vapenhus på norra och södra sidan framför portalerna.

Förmodligen revs vapenhuset mot söder och ingången murades igen på 1700-talet.

1839 byggdes kyrkan om, norra ingången murades igen och norra vapenhuset revs, ny västingång togs upp istället. En ingång togs upp i absiden. 1858 byttes blytaket mot zinkplåt som 1894 byttes till järnplåt.

1917 gjordes en mycket stor förändring av kyrkan efter domkyrkoarkitekt Theodor Wåhlins ritningar. Tornet byggdes på och fick sitt nuvarande utseende med trappgavlar. Dessutom göts en två meter hög betongkrage ovanpå murverket för att hålla samman tornpåbyggnaden. Sakristian flyttades från koret till en nybyggd sakristia mot norr med värmeanläggning i källaren. Förstärkning av tornet gjordes med två strävbågar, i den norra finns uppgången till tornet. Den södra portalen togs fram liksom ett romanskt fönster på norrsidan. Korets takresning höjdes och korväggens södra sida fick stöd genom en strävpelare. Trappgavlar tillkom på långhus och kor. Nya tegeltak lades och absidens tak fick ekspån. Interiören omgestaltades. Kyrkan fick nya golv av kalksten och nytt trägolv i bänkkvarteren. Ny inredning ritades, såsom bänkinredning, altare, altarring och dopfont. Bänkarna målades ljus blågrå. Nytt glasfönster i absiden sattes in och en ingång i absiden som tagits upp 1839 murades igen. Den gamla altaruppsatsen togs bort, ny läktarbarriär och orgelfasad gjordes. Kalkmålningarna togs fram och konserverades.

Wåhlin var domkyrkoarkitekt i Lunds stift 1902-42. Han hade stort intresse för kyrkorestaureringar och har gjort ett stort antal sådana i Skåne. Han omgestaltade ofta kyrkor till att motsvara bilden av den medeltida kyrkan. Wåhlin hade en mycket stark ställning i Skåne i och med att han var både domkyrkoarkitekt och knuten till Överintendentämbetet som granskade och godkände kyrkoritningar. Wåhlin gjorde noggranna byggnadsarkeologiska undersökningar av kyrkan innan han påbörjade sitt förslag.

1960 målades bänkinredningen och altarrundeln om efter förslag av domkyrkoarkitekt Eiler Græbe. Kyrkovärdsbänkarna i koret togs bort.

1967 sattes en kopia av kyrkans senmedeltida krucifix upp.

En omfattande restaurering av väggmålningarna gjordes 1991, övermålade

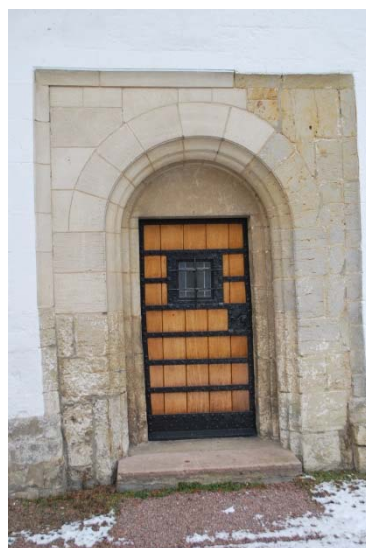
kalkmålningar togs fram. Utvändigt gjordes puts- och målningsarbete, liksom 1995 och 2000.

Strävpelare med trapphus till tornet.

Tornet i väster.

Sydportalen.

Exteriör

Kyrkobyggnaden består idag av ett torn i väster, ett långhus med samma bredd som tornet, ett lägre och smalare kor samt en absid åt öster. På korets norra sida finns en sakristia. Tornet har på norr- och södersidan strävpelare, på norrsidan innehåller den bredare strävpelaren ett trapphus.

Murarna i kor och absid är av grå sandsten, huggna i små block, medan långhuset är byggt av sandstensblock och större granitblock. Långhuset och absiden är kalkfärgade direkt på fasaden medan övriga fasader är spritputsade, samtliga fasader är vitkalkade. Fönsteromfattningarna är slätputsade.

Koret och absiden har en sockel som avslutas av skråhuggen sandsten. Långhuset har en sockel som är en förkroppning av murverket, oputsad mot söder, tunt putsad mot norr. Tornet har ingen utformad sockel men här syns oputsade kluvna fältstenar. De nyare delarna av Wåhlin, alltså sakristian och strävpelarna, har sockel av granitkvader.

Fönsteröppningarna på långhus, kor och torn är spetsbågigt täckta, vidgar sig i språng och är slätputsade. Fönstren i kyrkorummet är av sammanbultade gråmålade plattjärn med diagonalställda blyspröjsar. Fönster i sakristia och trapphus har karmar, bågar och spröjsar i ek.

Huvudentrén, på tornets västra sida, är en spetsbågigt täckt öppning med två språng. Längs valvbågen finns ett sågtandskift och ovanför dörren finns en sandstenstympanon.

Dörrarna till sakristian, källaren, tornuppgången och södra portalen sitter i rundbågigt

täckta öppningar. Dörrarna är klädda med stående lackad panel med ett kvadratisk gallerförsatt fönster i övre delen. Järngallret avslutas med treklöverformer. Dörren i sydportalen skiljer sig från de andra dörrarna. Den är klädd med stående ekpanel som hålls samman med horisontella svarta järnband som nitats mot panelen.

Det finns tre romanska öppningar kvar. Ett rundbågigt täckt fönster finns på långhusets norra sida ovan valven, fönstret sitter i en ram av vitmålad ek med blyinfattat råglas. På absidens östra sida finns en rund öppning som vidgar sig utåt slätt, fönstret har blyinfattat mångfärgat glas. Sydportalen i sandsten, kompletterad med nya block, finns på långhuset. En gravsten fungerar som trappsteg framför sydporten.

Tornet har två segmentbågigt täckta ljudöppningar åt varje väderstreck. Mot norr och söder finns en rundbågefris och en gesims över ett sågtandsskift. Tornet har trappgavlar med elva tinnar dekorerade med blinderingar och sågtandsskift åt öster och väster. De tre mittersta blinderingarna har i nedre delen raka smala ljusöppningar med råglas.

Norr och söder om tornet finns strävpelare, trappade i fyra steg. Varje steg har ett litet tegelsadeltak. Gesims och sågtandsskift finns under takfallet. Strävpelarna är genombrutna med svagt spetsbågiga öppningar. Den norra strävpelaren är bredare och innehåller trapphus till tornet.

Ett flertal ankarlut i olika former finns på kyrkan. De är utformade som armborst, kors i en cirkel, X-form, raka och som siffror.

Taken är täckta av rött enkupigt falstaktgel utom på absiden som har tak av ekspån. Trappgavlar som finns på torn, långhus och kor är avtäckta med munk och nunnetegel.

Interiör

Tornets bottenvåning är vapenhus men också en del av långhuset.

Vapenhuset har golv av kalksten i kvadratisk format med en mörkare fris vid sidorna, slätputsade och vitmålade väggar. Taket (orgelläktarens golv) består av vitmålade bjälkar med panel emellan. I vapenhuset leder dörrar till orgelläktaren och till ett förråd/elcentral. Dörrarna är av grått ramverk med fyllning nertill och fönster upptill. Orgelläktaren nås med en trätrappa klädd med heltäckningsmatta. Golvet på orgelläktaren är ett brädgolv. Taket är ett kryssvalv vars sköld och gördelbågar vilar på tvåspråkiga pilastrar med kragband och vulst.

Dörren i vapenhuset till långhuset är en pardörr i ek omgivet av pilastrar som kröns av en arkitrav och en inskription, "Uppllyften edra hjärtan till Gud". Dörrbladen har en

glasruta med ett mantuanskt kors, (likarmat kors med breda utsvängda armar). I långhuset kommer man in under orgelläktaren som bärs av åtta pelare, sex av dem infogade i väggen mot vapenhuset. Taket (orgelläktarens undersida) är reveterat och målat.

Långhuset mot altaret i öster.

Golvet i långhus, kor och absid är av grå kvadratiska kalkstensplattor. Väggarna är putsade och vitkalkade. Under bänkarna, på ömse sidor om mittgången ligger lackade brädor. Bänkkvarteren är indelade i tre kvarter. På sydsidan delas kvarteren av utgången till sydportalen.

Predikstolen står på långhusets södra sida och dopfunten på norra sidan.

De tre travéerna i långhuset är täckta med kryssvalv. Sköld- och gördelbågarna vilar på tresprångiga pilastrar med vulst och kragband. Valvribbornas övre del har fyrsidigt tvärsnitt medan nedre delen, närmast pilastrarna, har ett halvrunt tvärsnitt.

Valvribborna är dekorerade med ett rött och blått band. Sköld och gördelbågarna har en vågformad dekorlinje med ett kors på toppen.

Dörren till sydportalen är av ek indelad i ett rutmönster. Dörren är rakskuren i en rundbågigt täckt öppning.

Koret är täckt av ett kryssvalv som vilar på tresprångiga pilastrar med vulst och

kragband. Valvribborna har rektangulärt tvärsnitt. En kalkmålade blomma och liljor markerar skärningspunkten mellan ribborna. Det finns även målade medaljonger med flikiga bladformer i valvkapporna. Ett skäggigt mansansikte är målat på korets norra sida, gjord före 1175. En bild som eventuellt föreställer Herodes då han beordrar barnamorden finns på korets norra vägg från ca 1175.

Det finns fragment från målningar gjorda under andra hälften av 1400-talet och också kalkmålningar som inte är daterade.

Golvet i koret ligger två steg högre än långhuset.

Målning från före 1175.

Kalkmålning vid absidfönstret från ca 1175.

Från koret nås sakristian genom en segmentbågig öppning som sitter i en större spetsbågig nisch. Dörren är en fyllningsdörr med bandgångjärn och beslag avslutade med treklöverform. Golvet i sakristian är av grå linoleum, väggarna putsade och vitmålade. De spröjsade ekfönstren är rakt täckta mot norr och segmentbågigt täckta mot öster. Vindfånget, med utvändig entré till sakristian, har kalkstensgolv.

Tribunbågen är rundbågig. Absiden täcks av ett vitputsat hjälmvalv med kalkmålningar. En ursprunglig romansk rund fönsteröppning finns rakt i öster. Fönstret har blyinfattat olivfärgat glas med ett mantuanskt kors. I absiden finns kalkmålningar, från ca 1175, avbildande en rad med apostlar på båda sidor om det runda absidfönstret. Apostlarna på södersidan förstördes när en dörr sattes in i absiden 1839. På golvet ligger en gravhäll från 1694 över Hans Brock.

Tornets övre våningar nås utifrån med en tegeltrappa i strävpelaren på norra sidan. I trapphusväggarna finns gluggar med råglas. Andra våningen är det låga utrymmet mellan de oisolerade valvkapporna och undersidan av bjälklaget för klockvåningen, väggarna är den betongkrage som göts vid reoveringen 1917. Tredje våningen är klockvåningen där golvet är belagt med brädor och väggarna är tunt putsade

tegelväggar.

Under sakristian finns en källare, med värmecentral, med ingång från norra sidan.

Takstolarna på torn, långhus och kor är av fur, resta på dubbla lejdar, försedda med tass och vertikalt stödben samt en hanbandsnivå.

Inredning och inventarier

Altaret från 1917 är ritad av Theodor Wåhlin. Både fundament och skiva består av slipad kalksten. Ett mantuanskt kors (likarmat kors med breda utsvängda armar) med strålar finns inhugget på fundamentets framsida.

Altarringen från 1917, ritad av Theodor Wåhlin, är av ek och har en femsidig planform med barriär av utsågade balusterdockor, dekorerade med utskurna hjärtan. Knäfallet är klätt med rosa tyg.

Dopfunten.

Predikstol.

Fönster.

Dopfunten från 1917 är gjord av sandsten och ritad av Theodor Wåhlin. Den har en rund cuppa med skulpterade evangelistsymboler och ett kedjeornerat band och kors. Foten är fyrkantig och skaftet har spiralformade inhuggningar.

Predikstolen, från 1655, med okänd upphovsman. 1803 togs all färg bort på predikstolen och den målades i svart och vitt, inga gamla färgrester lämnades kvar. 1972 återfick predikstolen sitt förmodat polykroma utseende målat av Stina Håfström. En fristående figur finns kvar som visar hur det såg ut utan färger. Korgen har tre rektangulära relieffält som visar Jesu födelse, korsfästelse och

uppståndelse. Mittreliefen flankeras av en atlant och en karyatid som bär ett pelarkapitäl. Nedanför relieftavlorna finns utskurna änglahuvuden. Ovanför predikstolen finns en sexsidig baldakin krönt med figurer av evangelisterna. Mellan dessa finns reliefer med änglaansikten. Under baldakinen svävar en duva. En tavla hänger ner från baldakinen med vapensköldar för ätterna von Krads och Ramel.

Orgel.

Absiden med altare, runt fönster och kalkmålning.

Bänkinredningen från 1917 är ritad av Theodor Wåhlin. Ny färgsättning gjordes 1960 av Eiler Græbe. Bänkarna är öppna utan dörrar och uppdelade i tre kvarter. Gavlarna har rektangulär form och är dekorerade med en utskuren förgylld blomma i en kvadrat av girlander. Bänkryggarna är ramverk med fyllningar. Fotstöd, psalmbokshylla och väskkrok är integrerade. Bänkarna är målade i grått med accenter i rött, blått och förgyllning. Dynor med randigt rött tyg ligger i bänkarna.

Orgeln, från 1952, av danske orgelbyggaren Th Frobenius & Co, har femton stämmor fördelade på två manualer och pedal.

Läktarbarriären upptas i mitten av orgeln indelad i fem rakslutna fält med varierad höjd och synliga pipor. I överkant på lådorna finns ett gitterverk. Vid sidorna finns ett staket, ett genombrutet diagonalställt gitterverk med infällda stjärnor. Fasaden som omger spelbordet är indelad i fyra rakslutna fält med synliga pipor. Mittpartiet går att stänga med luckor. Orgelfasaden är formgiven av arkitekt N A Blanck.

Framför orgeln står ett votivskepp.

Orgeln kompletteras av ett modernt piano som står framför första bänkraden.

Klockorna i tornet är båda av malm, gjutna 1916 av K G Bergholtz i Stockholm och bekostade av Nils Nilsson, ägare av Köpingebergens gård. Lillklockan har en änglabård och inskription. Storklockan har en bladfris och inskription.

Övrigt

Ljuskronan av malm är från 1300-talet. I kronans mitt finns en stående skulptur av

Johannes döparen under en gotisk baldakin. Från mitten utgår ljusarmar i två våningar, där den nedre raden har bilder av S:t Göran och draken. Den nedre raden är ursprunglig. Kronan avslutas nedtill med ett lejonhuvud och upptill av en korsblomma. Denna krona ansågs så unik att den visades på Världsutställningen i Paris 1867 och Baltiska utställningen i Malmö 1914.

Detalj av ljuskrona.

Ljuskrona.

Predikstolskläde av Barbro Nilsson hos Märta Måås Fjätterström. Motivet är ett stiliserat träd i färgerna grönt, orange och gult.

Triumfkrucifixet, från 1969 har skurits av bildhuggare Bertil Nyström, och är en kopia av kyrkans 1200-tals krucifix som finns på Lunds historiska museum.

Tavla. En oljemålning av Martin Emond, född i Sireköpinge församling. Motivet är från psaltaren 23 och bilden hänger i sakristian. Emond är representerad på bl. a Nationalmuseet. Han har även målat kyrkfönster i S:ta Maria kyrka i Helsingborg och väggmålningar på Malmö Operas foajé. Han var inspirerad av tysk expressionism.

Tavla. En oljemålning av Martin Emond, gjord i ungdomen, föreställer kyrkan före renoveringen.

Kyrkogården

På en karta från 1838 är kyrkogården betydligt mindre och kyrkan placerad i mitten. Senare har kyrkogården utökats mot norr och ungefär dubblat sin yta. 1917 ritade T. Wåhlin kyrkogårdsgrindarna. Vid slutet av 1980-talet anlades minneslunden.

Hela kyrkogården omgärdas av avenbokshäck, mot väster även av lindar. Råån rinner längs västra kanten. Kyrkan ligger på en höjd och kyrkogården sluttar på alla sidor, brantast mot Råån. Genom grindarna i trä mellan murpelare i norr går en singelgång

Kyrkogården och Råån mot väster.

Kyrkan från öster. Runt fönster i absiden.

Ekonomibyggnad på Sireköpinge säteri.

Martina von Schwerins skola mitt emot kyrkan.

böjd upp mot kyrkans entré. Längs den omgärdande häcken går en singelgång, liksom runt kyrkan. De flesta gravplatserna är buxbomsinramade, några få har stenramar, en har järnkätting. Gångarna mellan buxbomskvarteren är mycket smala. Kyrkogården är mycket välbevarad i sin struktur utan gräsbesådda gravar. I backen ner mot Råån finns minneslundan med ett vattenspel och en ljusbärare. Gravstenarna är varierande.

Några har porslinsmedaljonger med Thorvaldsens motiv ”Natten”. Den tillhör hans mest populära relief och visar den personifierade Natten sväva stillsamt fram med sina två barn, i bakgrunden flyger en uggla. Originallet i marmor gjorde Thorvaldsen 1815 och sedan kopierades den i porslin i stort antal.

En hög gravsten från 1899 har fornnordiskt tema med en drakslinga. Även järnkors förekommer på gravarna. Under en strävpelare på kyrkan står en gravsten från 1600-talet.

På utvidgade delen finns mindre askgravplatser längs rygghäckar av buxbom i raka rader, framför går gångar med betongplattor.

Till största delen är det lantbrukare som är begravda här men finns också ovanligt många godsägare. Karmelitbröderna som har ett kloster i närbelägna Norraby ligger begravda här, bland dem Wilfrid Stinissen som också var författare.

Den ryska författaren Leo Tolstojs son med samma namn ligger begravd här. Han kom sjuk till Sverige för att få vård, förälskade sig i doktors dotter och blev kvar i Skåne.

Andra litterära referenser som hör till Sireköpinge är skalden Esaias Tegnér som gärna besökte Martina von Schwerin som bodde på Sireköpinge säteri.

Byggnader på kyrkogården

Ett före detta bårhus ritat av Sigfrid Sterner 1939, är numera personalrum och toalett och ligger på västra sidan. En byggnad med förråd och garage, ritat av Mikael Forsberg 1998 finns vid det sydvästra hörnet. Båda byggnaderna är vitputsade med röda tegelsadeltak med skarpskurna gavlar enligt skånsk/dansk tradition.

Kulturhistorisk karaktärisering för Sireköpinge kyrkoanläggning

Kyrkan i Sireköpinge ligger mycket vackert i ett kuperat odlingslandskap. Råån slingrar sig längs kyrkogårdens kant och parken till Sireköpinge säteri gränsar mot söder. Mitt emot kyrkan ligger två före detta skolbyggnader i tegel i medeltidsinspirerad stil. Kyrkan och dess kyrkogård utgör en plats med medeltida anor, som tillsammans med skolorna, säteriparken och Råån bildar en kulturmiljö. Kyrkan är byggd på en kulle och kyrkogården sluttar kraftigt.

Kyrkogården är välbevarad i sin struktur med buxbomsinramade gravar med singel enligt det sena 1800-talets ideal och gravarna är inte gräsbesådda.

Av personhistoriskt intresse är att författaren Leo Tolstoys son med samma namn är begravd på kyrkogården, liksom Wilfrid Stinnisen, munk i Norraby kloster och författare. Konstnären Martin Emond kom från Sireköpinge församling och har två målningar i kyrkan. Av personintresse är också att skalden Esaias Tegnér gärna besökte Sireköpinge säteri där Martina von Schwerin bodde.

Kyrkans yttre har en ålderdomlig karaktär med långhus, kor och absid bevarade sedan medeltiden. Murverket med tuktade och välhuggna sandstenskvadrar är relativt ovanligt och utgör ett viktigt byggnadshistoriskt dokument. I och med att murarna på långhus och absid är tunt putsade syns murverket. Kor och absid är från 1100-talet, långhuset från 1200-tal och det låga tornet från 1400-talet dock omändrat 1917 av Wåhlin. I murarna finns tre romanska öppningar bevarade. Absidens runda ursprungliga fönsteröppning är sällsynt, den har stort byggnadshistoriskt värde. En sådan finns antagligen bara i Flädie kyrka också. Rester av sydportalen är framtagna och kompletterade med nya sandstensblock, ett romanskt fönster ovan valven kan ses på långhusets norrsida. 1917 ville Theodor Wåhlin göra kyrkan mera medeltida till sitt uttryck. Han lade till trappgavlar på långhus och kor och lät bygga ett högre torn med

trappgavlar och blinderingar i medeltida stil. Sakristian flyttades från koret till en tillbyggnad. De tillbyggda delarna saknar trappgavlar för att markera att de är tillbyggnader. Resultatet med det höjda tornet blev en välproportionerad kyrka. Ekspån täcker absidtakets vilket är ovanligt. Taktäckningen är från Wåhlins ombyggnad men anknyter till medeltida material.

Även interiört har Wåhlin satt sin prägel på kyrkan. Nytt golv, nya bänkar, ny dopfont, altare och altarkandelabrar, allt ritades av Wåhlin. En önskan fanns att få mer fokus på absiden och att återskapa det romanska kyrkorummet. I och med flyttningen av sakristian och borttagandet av altaruppsatsen blev fokus riktat mot absiden med det ovanliga runda fönstret och i absiden plockade man också fram kalkmålningar. I Wåhlins restaureringar var det oftast de äldsta delarna, de från romansk och gotisk tid, han velat bevara, på bekostnad av senare tiders tillägg.

Långhuset domineras av kryssvalven med dekormålning på ribborna. Kyrkan har rester av kalkmålningar från senare delarna av 1100-talet och 1400-talet. Absidens målning från 1175, av den så kallade Sireköpingemästaren, med en rad apostlar som framställs sittande vilket är ovanligt även om en liknande framställning finns i Lackalänga kyrka. Målningarna besitter höga värden.

Av inventarierna är ljuskronan den mest anmärkningsvärda och antagligen unik i Skåne. Den ovanliga malmkronan med delar från 1300-talet har armar dekorerade med bilder av S:t Göran och draken.

Kyrkans två ekonomibygnader på kyrkogården är väl anpassade till kyrkan. Dessa har putsade murar, rött tegeltak, inga takutsprång och takpannorna går ut i gavlarna utan vindskivor eller plåtning.

Kyrkan är en populär bröllopskyrka.

Rekommendationer

- De medeltida murarna med välhuggna sandstenskvadrar bör behandlas med varsamhet.
- Fragmenten av kalkmålningarna bör tas om hand varsamt.
- Den ovanliga ljuskronan bör tas om hand varsamt.
- Det hade varit fint att se kalkstensgolvet utan matta.
- Kyrkogårdens buxbomsinramade gravar med singel bör bibehållas och kyrkogårdsgrinden av Wåhlin bör värnas.

Skydd m.m.

Kyrkan och kyrkogården skyddas som kyrkligt kulturminne enligt 4 kap. kulturminneslagen. Kyrkan och kyrkotomten ligger inom registrerad fornlämning Sireköpinge 33:1. Fornlämningen utgör Sireköpinge gamla bytomt enligt 1757 års karta och skyddas enligt 2 kap. kulturminneslagen.

Kyrkan ligger inom Rååns dalgång (M10) (delen i Sireköpinge sn) som utgör riksintresse för kulturmiljön och Rååns dalgång utgör riksintresse för naturvården. Länsstyrelsen har utsett Sireköpinge som särskilt värdefull kulturmiljö.

Källor och litteratur

A Catalogue of Wall-Paintings in the Churches of Medieval Denmark 1100-1600. Scania, Halland, Blekinge. Bd I-IV, Knud Banning, Köpenhamn, 1976-1982.

Sockenkyrkorna – kulturarv och bebyggelsehistoria, Riksantikvarieämbetet, 2008

Skåne, Landskapets kyrkor, red. Markus Dahlberg, Riksantikvarieämbetet, (utkast) opublicerad 2012

Underhållsplan för Sireköpinge kyrka 2011-02-01, ItArk Arkitektkontor AB, Helsingborg Regionmuseets i Kristianstads arkiv, Lund, *Sireköpinge kyrka*

Theodor Wählin. Arkitekten och restaureringskonsten. Hans Ponnert. 2011

<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>,

Riksantikvarieämbetet Fornsök, hämtad 2015-02-02

<https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/> hämtad 2015-02-02

http://www.lansstyrelsen.se/skane/sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/kulturmiljoprogram/sarskilt-vardefulla-kulturmiljoer-i-skane/helsingborg/Pages/Raans_dalgang.aspx hämtad 2015-02-10

http://www.raa.se/app/uploads/2012/06/M_riksintressen3.pdf - hämtad 2015

Intervju med representanter från Svalövbygdens församling, möte 2015-03-17.

Övriga uppgifter

Denna rapport, en kulturhistorisk karakteristik och bedömning av Sireköpinge kyrka, Rönnebergs kontrakt, har upprättats av:

Kristina Simonsson (rapportförfattare, foto och inventering), Arkitekt SAR/MSA

Karl Johan Kember (granskning), Arkitekt SAR/MSA, Certifierad sakkunnig avseende kulturvården

JAIS arkitekter AB, Sundstorget 3, 251 21 Helsingborg, 042-14 92 30, www.jais.se

Inventeringsdatum: 2015-02-04 Färdigställd rapport: 2015-06-26